

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Gordos Csaba pártfogó ügyvéd (**jogi képviselő címe**) által képviselt felperes neve (**felperes címe**) felperesnek,
a Nyerges és Nyerges Ügyvédi Iroda (**jogi képviselő címe**; ügyintéző: dr. Nyerges József ügyvéd) által képviselt alperes neve (**alperes címe**) alperes ellen, kártérítés megfizetése iránt indított perében,
a Heves Megyei Bíróság 2008. március 18. napján kelt, 5.P.20.265/2007/13. számú ítélete ellen a felperes és az alperes fellebbezése folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 35.000 (Harmincötezer) forint perköltséget.

A felperest képviselő dr. Gordos Csaba (**jogi képviselő címe**) pártfogó ügyvéd másodfokú eljárásban felmerült díját 3.000 (Háromezer) forint + 600 (Hatszáz) forint általános forgalmi adó összegben állapítja meg, amelyet az állam visel.

Megkeresi a Fővárosi Ítéltábla Gazdasági Hivatalát, hogy a fenti összegű pártfogó ügyvédi díjat fizesse ki.

Ezen ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította, s kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 30.000 forint perköltséget; megállapította a

felperest képviselő pártfogó ügyvéd díját, s rendelkezett annak kiutalásáról és viseléséről.

Ítélete indokolásában az alábbiakat állapította meg:

A **B. Bt.** 2000. szeptember 22-én alapították. A cég belfogója és egyben képviselője az alperes házastársa, **D. I.** volt.

A 2000. október 3-án bejegyzett betéti társaság 2000. október 8-án megbízási szerződést kötött az **A Bt.**-vel, és ebben felhatalmazta a megbízott betéti társaság ügyvezetőjét, **D. M.-t** és ügyintézőjét, **O-né M. V.-t**, hogy a **B. Bt.** részére megkötendő építési, beszállítói, valamint alvállalkozói szerződéseket a **B. Bt.** nevében aláírassák.

2001. áprilisában a **B. Bt.** képviselőjében eljárva **D. M.** megállapodott a felperessel abban, hogy a ... szám alatti ingatlanon négy hónap alatt könnyűszerkezetes lakóházat épít fel. A megállapodás keretében a betéti társaság vállalta, hogy elkészíti az épület alapozását, az alsó szintet szerkezetkész állapotban átadja a felperesnek, illetve a tetőtérbe behelyezi a nyílászárókat és az épületet szigeteléssel látja el.

A felperes a **B. Bt.** képviselőinek 2001. során több részletben 5.400.000 forint vállalkozói díjat fizetett meg.

A **B. Bt.** a vállalt munkálatoknak csak egy részét végezte el; 2002. március 1-től az alperes vált a **B. Bt.** belfogójává és képviselőre jogosult üzletvezetőjévé.

A felperes 2002. áprilisában felhívta a **B. Bt.-t**, hogy a hónap végéig tegyen eleget teljes körűen a szerződésben vállalt kötelezettségének. A **B. Bt.** a felhívás ellenére sem fejezte be a munkát, összességében 3 millió forint költségű kötelezettségének nem tett eleget.

A felperes a **B. Bt.** által vállalt kötelezettségek nem teljesítése miatt albérletbe kényszerült. 2003. december 31-ig ...ön bérelt lakást saját maga, gyermekei és testvére részére, amiért 25.000 forint havi bérleti díjat fizetett. 2004. január 1-től a felperes a ... szám alatti lakóingatlant bérelte havi 20.000 forint mértékű bérleti díj ellenében. 2006. január 1-től az ingatlan bérleti díja 24.000 forintba emelkedett.

A felperes az építkezésre felvett változó kamatozású építési kölcsönét megnövekedett terhei miatt nem tudta visszafizetni, ezért a **M. Szövetkezettől** 2002. szeptember és 2003. februárja között fizetési halasztást kért és kapott. Ezen időszak alatt a felperes 193.816 forint mértékű állami kamattámogatástól esett el.

A **B. Bt.** felszámolását 2002. október 14-vel rendelték el.

A felperes 2003. január 13-án fizetési meghagyás kibocsátására irányuló kérelmet nyújtott be az Egri Városi Bíróságon a **B. Bt.**-vel és **D. M.**-sal szemben. Az Egri Városi Bíróság Pk.50.065/2003/2. számú végzésével a fizetési meghagyás kibocsátására irányuló kérelmet érdemi vizsgálat nélkül - a betéti társaság felszámolására figyelemmel - elutasította. Az Egri Városi Bíróság határozata indokolásában megjelölte a felszámolás kezdő időpontját, a betéti társaság felszámolóját, valamint hivatkozott a Cstv. 38. § (3) bekezdésében foglaltakra, ezáltal tájékoztatta a felperest arról, hogy a felszámolás kezdő időpontja után a gazdálkodó szervezet ellen a felszámolás körébe tartozó vagyonnal kapcsolatos pénzkövetelést csak a felszámolási eljárás keretében lehet érvényesíteni. A felperes azonban a felszámolási eljárásban igényét nem érvényesítette, a betéti társasággal szembeni követelését a felszámolónak nem jelentette be.

A felperes 2005. január 26-án terjesztett elő ismételten fizetési meghagyás kibocsátására irányuló kérelmet az Egri Városi Bíróságon a **B. Bt.**-vel és **D. M.**-sal szemben.

2005. április 21-én a **B. Bt.** felszámolás révén megszűnt, a cégnyilvántartásból törölték.

2005. június 17-én az Egri Városi Bíróság előtt Pk.50.302/2005. szám alatt zajló fizetési meghagyásos eljárásban a felperes a **Bt.** és **D. M.** mellett **D. I.**-t, az alperest, a **R. Kft.**-t és **D. I.**-nét is követelése kötelezettjeként jelölte meg, a fizetési meghagyással érvényesíteni kívánt követelését velük szemben is előterjesztette.

Mivel a felperes a lakóépületet befejezni azóta sem tudta, és így nem tudott eleget tenni az ingatlan telkének megvásárlásakor vállalt beépítési kötelezettségének, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Illetékhivatal a felperest és testvérét fejenként 82.106 forint mértékű, vagyonszerzési illetékből és késedelmi pótlékból összetevődő illetéktartozás megfizetésére kötelezte 12 havi részletben. A felperesnek és testvérenek az illetéktartozást 2006. március végéig kellett kiegyenlítenie. A felperes testvére a **B. Bt.** mulasztásából eredő, illetékfizetési kötelezettségben megnyilvánuló kártérítési igényét a felperesre engedményezte.

D. I. az ellene indított peres eljárás folyamán, 2006. augusztus 15-én gyermektelenül hunyt el.

Az elsőfokú bíróság összefoglalta a felperes módosított keresetét, amelyben kártérítés megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Rögzítette, hogy az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság a keresetet nem találta alaposnak.

Megállapította, hogy a **B. Bt.** megszegte ugyan a megkötött szerződést, hiszen az általa vállalt munkálatoknak csupán 45-50%-át végezte el, és azt is rossz minőségben, azonban a felperes az e szerződésből eredő kártérítési igényét, mely 2002. április végén vált esedékessé, az egy éves jogvesztő határidő alatt nem érvényesítette a felszámolási eljárásban. Követelését a felszámolónál kellett volna előterjesztenie.

A Csődtörvény 38. § (1)-(3) bekezdése szerint az adós ellen a felszámolás kezdő időpontjában folyamatban lévő - a felszámolás körébe tartozó vagyonnal kapcsolatos - végrehajtási eljárásokat a végrehajtást foganatosító bíróságnak (hatóságnak) haladéktalanul meg kell szüntetni, a lefoglalt vagyontárgyakat és a befolyt, de még ki nem fizetett pénzeszközöket a kijelölt felszámolónak kell átadni. Az adós ingatlanán fennálló végrehajtási jog a felszámolás kezdő időpontjában megszűnik. A felszámolás kezdő időpontja előtt indult peres és nemperes eljárások a korábban eljáró bíróság előtt folytatódhatnak. A pénzkövetelés érvényesítése céljából a felszámolás kezdő időpontja előtt indított eljárás a hitelezőt nem mentesíti a 28. § (2) bekezdésének f) pontjában és a 46. § (7) bekezdésében foglalt kötelezettsége teljesítése alól. A hitelező pervesztessége esetén a 46. § (7) bekezdése alapján teljesített befizetést - kérelmére - 30 napon belül vissza kell fizetni. A hitelező részleges pervesztessége esetén a megítélt követelésnek megfelelő befizetésen felüli összeget kell - kérelmére - 30 napon belül visszafizetni. A felszámolás kezdő időpontja után a gazdálkodó szervezet ellen a felszámolás körébe tartozó vagyonnal kapcsolatos pénzkövetelést csak a felszámolási eljárás keretében lehet

érvényesíteni azzal, hogy a hitelező - a gazdálkodó szervezet által indított perben - a gazdálkodó szervezettel szemben a felszámolás kezdő időpontjában fennálló követelését beszámítási kifogásként érvényesítheti, feltéve, hogy a követelés jogosultja a felszámolás kezdő időpontjában is a hitelező volt.

Az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a felszámolási eljárás hatálya alá került gazdasági társasággal szemben csak oly módon érvényesítheti bármely hitelező az igényét, ha azt meghatározott határidőn belül a felszámolóhoz bejelenti és - a törvény 46. § (7) bekezdésében, illetve az 57. § (1) bekezdés a) és c) pontjában megjelölt követeléseket kivéve - a nyilvántartásbavételi díjat megfizeti. A Csődtörvény 37. § (1)-(3) bekezdései szerint az adóssal szemben fennálló olyan követeléseket, amelyeket a felszámolás közzétételétől számított 40 napon túl, de egy éven belül jelentettek be, a felszámoló nyilvántartásba veszi, és kielégíti, ha az 57. § (1) bekezdésében felsorolt tartozások kiegyenlítése után van rá vagyoni fedezet. Az (1)-(2) bekezdésekben foglalt esetekben az egyéves határidő elmulasztása jogvesztéssel jár. A felszámolás alá került gazdálkodó szervezettel szemben, a felszámolás közzétételétől számított egy éves határidőn túl előterjesztett igények elenyésznek. Az egyéves határidő jogvesztő jellegét és e jogvesztés következményeit taglalja a bíróság által a felekkel anonim módon ismertetett Pfv.XI.20.058/2007/6. számú Legfelsőbb Bírósági határozat is. A Legfelsőbb Bírósági határozat alapjául szolgáló és a jelen perben hivatkozott csődtörvényi rendelkezéseket értelmező ítélőtáblai döntés szerint, ha a hitelező a közzétételétől számított egy év alatt a felszámolóhoz szabályszerű bejelentést nem tesz és a regisztrációs díjat nem fizeti be, igényét a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezettel szemben már nem érvényesítheti. A jogvesztő határidő következménye, hogy a betéti társasággal szembeni követelés megszűnése kihat a betéti társaság beltágjának mögöttes felelősségére is. Amennyiben az eredeti kötelezett ellen folyó felszámolási eljárásban a hitelező a felszámolóhoz történő szabályszerű igénybejelentés útján a követelését a jogvesztő határidőben nem érvényesíti, ezzel nemcsak az eredeti kötelezettel szembeni igényérvényesítés, hanem a mögöttes felelőssel szembeni igényérvényesítés jogát is elveszíti.

A fentiek alapján az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a felperes sem a **B. Bt.**-vel, sem annak beltagjaival szemben alappal nem érvényesíthette követelését, figyelemmel arra, hogy az igényérvényesítési jogát elveszítette azzal, hogy a **B. Bt.** felszámolásának elrendelésétől számított egy éven belül igényét a felszámolóhoz nem jelentette be. Az elsőfokú bíróság a fentiek alapján a keresetet elutasította, a perköltségről a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján határozott [32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pont, 3. § (6) bekezdés, 7/2002. (III. 30.) IM rendelet 1. § (3) és 5. § (3) bekezdés].

Az elsőfokú bíróság ítéletét a felperes támadta meg fellebbezéssel, melyben annak megváltoztatásával keresetének történő helyt adást, az alperes első- és másodfokú perköltségében marasztalását kérte.

Fellebbezését az alábbiakkal indokolta:

A kereseti követelés jogcíme kártérítés, ami igényérvényesítés híján nem tekinthető lejárt és a Cstv. szerint nyilvántartásba veendő követelésnek. Az elsőfokú bíróság

Cstv.-ből levezetett indokolása lényegében gazdálkodó szervezetek közötti számlakövetelésekre, de mindenképpen olyan lejárt követelésekre vonatkozik, ahol felszámolás esetében végrehajtásnak nincs helye. Az 1%-os végrehajtási illeték helyett az 1%-os felszámolási regisztrációs díj lerovása ilyen esetekben azért kötelező a hitelező részére, mert ebben az eljárásban állapítható meg, hogy a lejárt, elismert és nem vitatott követeléssel szemben van-e az adós bt.-nek vagyona, érvényesíthető-e a mögöttes felelősség.

Jelen esetben azonban a felszámolóhoz történő bejelentéstől a hitelező semmit nem várhatott, hiszen a követelés jogcíme kártérítés, azt a felszámoló sem regisztrálni, sem elismerni nem köteles. A felszámoló kötelezettsége vitatni a követelést, és peres eljárást lefolytatni a hitelezővel szemben. A hitelezőtől azonban nem várható el, hogy az egyébként fizetéseképtelen adós képviselőjével, a felszámolóval peres eljárásba bocsátkozzék olyan esetben, amikor csak a mögöttes felelősség alapján van nyilvánvalóan lehetősége az igényérvényesítésre. Téves ezért az elsőfokú bíróság álláspontja abban a tekintetben, hogy az adóssal szemben a nem elismert, nem lejárt követeléseket is kötelező a felszámolási eljárásban bejelenteni és a felszámolást ezzel a perrel lényegében ok nélkül elhúzni, hiszen kielégítési alapja legfeljebb a beltagnak van. Nem véletlen az, hogy az elsőfokú bíróság által citált jogszabályi rendelkezések a végrehajtható követelések felszámolás körébe való kötelező bevonását tárgyalja; ez nem vonatkozik a jelen esetre, ahol a követelés eredményessége, végrehajthatósága jelen per tárgya.

Az elsőfokú ítélet azt az esetet is taglalja, amikor az adós ellen a per már folyamatban van és megkezdődik a felszámolás. Ilyen esetben is be kell fizetni az 1%-os regisztrációs díjat, és a per eredményétől függően alakul a befizetés jogi sorsa. Ez az az eset, amikor sem végrehajtás, sem per nem folyik az adós ellen és a hitelező perindításra és felszámolási eljárásban való részvételre egyaránt kötelező. Analógia alapján ez az az eset volna, amikor a szolgáltatás (jelen esetben az ún. kórház) rejtett hibája csak azt követően derül ki, hogy a felszámolás már befejeződött. Nyilvánvalóan nem lehet a Cstv.-vel az a jogalkotó célja, hogy az igényérvényesítési határidő rövidebb legyen, mint a mögöttes felelősséggel rendelkező céggel szemben az igényérvényesítési határidő. Álláspontja szerint ez az érvelés a jótállás, szavatosság, kártérítés és a hitelezővédelem körében nem alkalmazható, kizárólag számlakövetelésekre, illetve elismert vagy lejárt követelésekre vonatkozhat. Úgy vélte, nem lejárt, nem elismert, valamint nem peresített követelések esetén nincs jelentősége a felszámolási eljárásban való részvételnek, mivel a perbeli követelés esedékessége a felszámolás befejezését követően is bekövetkezhet.

Az elsőfokú bíróság ítéletének a felperest perköltségben marasztaló rendelkezését az alperes is fellebbezéssel támadta, s annak megváltoztatását kérte oly módon, hogy az ítélőtábla az alperes javára megítélt perköltség összegét (bruttó) 300.000 forintra emelje fel.

Fellebbezésében előadta, hogy az elsőfokú bíróság nem adta indokát annak, hogy ilyen csekély összegben állapította meg a felperes javára fizetendő perköltséget: a 30.000 forint - áfát is tartalmazó - perköltség kirívóan kevés, emiatt nem foghat helyt

az indokolásnak az a része, hogy az ügyvédi munkadíj megállapítása a kifejtett tevékenységgel arányosan történt.

Álláspontja szerint, adott ügyben nem volt indoka eltérni a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet szabályaitól.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását, és a felperes mindkét fokon felmerült perköltségben marasztalását kérte.

Ellenkérelmét azzal indokolta, hogy az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felperesi kártérítési igény 2002. április végén vált esedékessé. Felperes a követelését ezen időponttól kezdve érvényesíthette volna a betéti társasággal szemben, illetve mögöttes felelősként vele szemben. Felperes kereseti kérelmét 2002. október 30. napján nyújtotta be az elsőfokú bírósághoz, tehát az öt éves elévülési idő leteltét követően, így vele szemben követelése elévült. Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság, hogy felperesnek a **B. Bt.** felszámolásakor ahhoz, hogy követelését érvényesítse, igényét a felszámolónál a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény rendelkezéseinek megfelelően kellett volna előterjesztenie. A felszámolási eljárás hatálya alá került gazdasági társaságokkal szemben a hitelező csak úgy érvényesítheti igényét, ha azt a felszámolónak bejelenti, illetve a regisztrációs díjat megfizeti a törvényben előírt 40 napon, illetve 1 éven belül. Ennek azonban felperes nem tett eleget. A felszámolási eljárásban a közzétételtől számított egy éves határidőn túl előterjesztett, illetve bejelentett igények elenyésznek. Erre mutat rá a BH.2004/201. szám alatti eseti döntés, valamint a Legfelsőbb Bíróság álláspontja is, melyet az elsőfokú bíróság helyesen alkalmazott jelen perben.

A fellebbezések nem alaposak.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján helyesen állapította meg, s helytálló az abból levont jogi következtetése is.

Az elsőfokú bíróság helyesen foglalta össze az adott ügyben irányadó jogszabályokat, azokra a másodfokú bíróság csupán hivatkozik.

A **B. Bt. "f.a."** felszámolásának 2002. október 14-ére eső kezdő időpontjára tekintettel alkalmazandó, a csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló, az 1993. évi LXXXI. törvénnyel, illetve az 1997. évi XXVII. törvénnyel jelentősen módosított 1991. évi XLIX. törvény (többször módosított Cstv.) 37. § (3) bekezdése alapján az (1) és (2) bekezdésben foglalt esetekben az egyéves határidő elmulasztása jogvesztéssel jár. Az egy éves jogvesztő határidő magának az anyagi jognak a megszűnését vonja maga után. A Gt. [1997. évi CXLIV. törvény] 101. § (1) bekezdése értelmében a beltág felelőssége a társasági vagyon által nem fedezett kötelezettségeikért korlátlan és a többi beltaggal egyetemleges. A beltág felelőssége a társaság kötelezettségeiért áll fenn, s ha a

társaság kötelezettsége a jogvesztés folytán megszűnik, a beltag felelőssége sem állapítható meg.

A felperes fellebbezése kapcsán az ítélet tábla az alábbiakra mutat rá:

A kártérítési igény a kár bekövetkezésekor válik esedékessé [Ptk. 318. § (1) bekezdés, 360. § (1) bekezdés], melyet a felszámolás alá került adóssal szemben - kivéve a felszámolás kezdő időpontját megelőzően indult peres vagy peren kívüli eljárásokat - a felszámolóhoz intézett hitelezői igénybejelentéssel lehet érvényesíteni. Ha a bejelentett hitelezői igényt a felszámoló vitathatónak nyilvánítja, annak elbírálása a bíróság feladata [többször módosított Cstv. 46. § (6) bekezdés]. Adott ügyben a felperesnek a szerződésszegéssel okozott kártérítési igényét (az általa igényelt összegben) be kellett volna jelentenie a **B. Bt. "f.a."** felszámolójának. Az igényérvényesítés e módja és az igényérvényesítés elmulasztásának jogkövetkezménye független attól, hogy várható-e kielégítés az adóstól. A jótállásból, szavatosságból eredő (várható) igényeket a Cstv. 57. § (1) bekezdés d) pontja és 58. § (4) bekezdése rendezi. Az ilyen igény érvényesítésének is feltétele az igénybejelentés, kielégítésére vagyoni fedezet esetén kerülhet sor.

Az alperes fellebbezése sem alapos. Az elsőfokú bíróság által megállapított ügyvédi munkadíj megfelel a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés c) pontjában írtaknak, figyelemmel a kifejtett ügyvédi tevékenység terjedelmére, időtartamára (3 tárgyalás, 1 beadvány), a jogvita bonyolultságára.

A fentiek értelmében a Fővárosi Ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A Fővárosi Ítélet tábla a felperest a másodfokú eljárásban képviselő pártfogó ügyvéd díját a 7/2002. (III. 30.) IM rendelet 1. § (1), (4) bekezdése és a 2005. évi CLIII. törvény 61. § (3) bekezdése alapján 3.000 forint + áfa összegben állapította meg, melyet - mivel a fellebbezés nem vezetett sikerre - a 7/2002. (III. 30.) IM rendelet 5. § (3) bekezdése értelmében az állam visel; a bírósági gazdasági hivatal megkeresése az említett IM rendelet 5. § (6) bekezdésén alapul.

Az ítélet tábla a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest, az alperes által lerótt fellebbezési eljárási illeték és az őt képviselő ügyvéd 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja alapján, a (6) bekezdésre tekintettel, a kifejtett másodfokú tevékenységgel arányosan csökkentett (áfát is tartalmazó), a pervesztességgel arányos másodfokú perköltségének megfizetésére.

Budapest, 2008. június 24.

Pálné dr. Mikola Júlia s.k.
a tanács elnöke

dr. Vuleta Csaba s.k.
előadó bíró

dr. Farkas Mária s.k.
bíró

A kiadmány hiteléül:
(Varga Beatrix)